

κατὰ πρῶτον τότε διὰ τοῦ τύπου δημοσιουμένου. Ὡς γείτων δὲ μικροῦ τινος λιμένος τοῦ Ραίος, περιβοήτου τότε διὰ τὴν ἀτρόμητον τῶν ναυτῶν του ἀνδρῖαν συέλαβε κλίσιν καὶ πρὸς τὴν ναυτιλίαν. Ὁ δὲ Κολόμβος ἀνταμείβων τὴν καλοῦσθεον φιλοξενίαν τοῦ μοναχοῦ διηγήθη εἰς αὐτὸν τὰ τοῦ βίου του.

Νέος ἔτι, εἶπεν, ἀνεχώρησα ἐκ τοῦ πανεπιστημείου τῆς Παύας, ὅπου ὑπὸ μυστηριώδους τινος καὶ ἀκατανόητου ἐμπνεύσεως κινούμενος ἐσπούδασα τὴν γεωγραφίαν, τὴν ἀστρολογίαν καὶ τὴν ναυτικὴν προώδευσα δὲ ταχέως καὶ εἰς τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν γεωμετρίαν καὶ τὴν ἰχθυογραφίαν. Ὅθεν ἀπὸ τοῦ δεκάτου τετάρτου ἤθη ἔτους ὑπρέτησα ὡς ναύτης ἐπὶ Γενουατικοῦ τινος πλοίου περιπλέοντος τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον· ἐξεστράτευσα προσέτι μετὰ τοῦ στόλου τοῦ Ἰωάννου Δ' Ἀνίου Δουκὸς τῆς Καλαβρίας κατὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Νεαπόλεως περὶ τὸ 1459. Ἦμην δὲ 26 ἐτῶν ἡλικίας, ὅτε ὁ βασιλεὺς Reynier μὲ ἐπεμψε νὰ ἐλευθερώσω ἀπὸ τοῦ πειρατῆς τῆς Τύνιδος τὴν τρίτην Φερνανδίνην. Ἄλλ ὅτε ἐπλησίασα τῆς Σαρδουῆς, ἔμαθον ὅτι τὴν συνώδευον δύο πλοῖα, τοῦτο δὲ τοσοῦτον ἐφόβισε τοὺς συνταίρους μου, ὥστε ἀπεποιήθησαν νὰ μὲ ἀκολουθήσωσιν. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ στρέψω ἄλλοῦ κατὰ τὸ φαινόμενον τὴν μαγνητικὴν βελόνην τοῦ πολεοδείκτη, ἐπολλαπλασίασα δὲ καὶ τὰ ἰστία, ὥστε τῇ ἐπαύριον ἔωθεν ἡμῖν ἀντικρὺ τῆς Καρχηδόνας, ἀντὶ τῆς Μασσαλίας, ὅπου ἄλλοι ἐνόμιζον ὅτι κατευθύνομεθα.

Μετὰ ταῦτα ἀπὸ πολεμιστεῦ γενόμενος ἔμπορος, περιῆλθον πάσης τῆς Ἑλλάδος, Ἰωνίας καὶ μικρᾶς Ἀσίας τὰς νήσους, εἵπειτα δὲ ἀναλαβὸν τὰ ὄπλα ἠκολούθησα τὸν περίφημον πειρατὴν Κολόμβον ὅτε καὶ ἐκρίθη, οὕτως εἶπεῖν, ὁ μέλλων βίος μου. Διότι παραφυλάξαντες πλησίον τῆς (Ὁθουσίας) Λισσαβῶνος τέσσαρας ἐλκκάδας Ἐνετικές μετὰ πλουσίον φόρτου ἐκ τῆς Βελγικῆς ἀναχθείσας, ἤλθομεν εἰς χεῖρας· ἐπειδὴ οἱ Ἐνετοὶ πλοῖαρχοὶ ὁμνύουσι νὰ μὴ ἀπορεύωσι ποτὲ τὴν μάχην. Ἐγὼ δὲ ἰδιαίτερως κυβερνῶν ἐν πλοῖον συνεπλάκην μετὰ μεγάλης τριήρεως· αἱ σφαῖραι καὶ ἡ πυρῆτις ἤναψαν ἐντὸς αὐτῆς μεγάλην πυρκαϊάν, ἀλλ' αἱ ἄλλοι καὶ οἱ σιδηροὶ κάμακες ἤωσαν τοσοῦτον τὰ πολεμούμενα σκάφη, ὥστε ἀμφοτέρω ἐκινδύνευον νὰ γένωσι παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ἐπειδὴ δὲ ἅπαντες οἱ ναῦται ἔπεσον εἰς τὸ πέλαγος, ἀρπάσας καὶ ἐγὼ κώπην ὡς ἐπιτήδειος κολυμβητῆς ἐδυνήθη νὰ διασωθῶ εἰς τὴν παραλίαν, ἂν καὶ ἀπείχην ὡς δύο τοῦλάχιστον λεύγας. Ὁ θεὸς ὁμῶς φυλάττων με δι' ἄλλα δεινὰ ἐνίσχυσεν ἀποχωρώντως τὸ σῶμά μου κατὰ τῆς βροθίας ὀσμῆς τῶν κυμάτων. Κατεσπαργάμενος δὲ ὕστερον ὑπὸ τῶν σπιλάδων ὑπῆγον εἰς τὴν Λισσαβῶνα, ὅπου εὗρηκα πυλλοὺς τῶν συντρόφων μου. Ἡ πόλις αὕτη διαπρέπει ὡς τόπος συνεντεύξεως πάντων τῶν γεωγράφων καὶ θαλασσοπόρων, καὶ οἱ τολμηροὶ πλωτῆρες ἐξαίρετως αὐτόθι τιμῶνται· διὰ τοῦτο εἰς τὴν Λισσαβῶνα ἀπεφάσιστα νὰ κατασταθῶ Ἐβασιλεὺς δὲ τότε ὁ πρίγγιψ Ἑρρίκος, ὅστις εἶχε λαβὼν διαφόρους πληροφορίας περὶ τῆς Ἀφρικῆς. Μετοξὺ δὲ τῶν ἄλλων τῶ ἀνεγνώσθη καὶ ἡ διήγησις Εὐδόξου τοῦ Κυζηκίνοῦ περιπλεύσαντος τὴν Ἀφρικτὴν

ἐπὶ Φοινικικοῦ πλοίου ἀραντος ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ, εἶπε ποτὲ ὁ Ἑρρίκος, θέλω νὰ ὑπάγω διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Ἰνδιαν καὶ νὰ ἀρπάσω ἀπὸ τῶν Βενετῶν τὸ ἐμπόριον τῶν ἀρωμάτων. Ματαίως ἄλλοι ἔφερον εἰς ἔνστασιν τὸν Πτολεμαῖον ἐκτεινόντα μέχρι τοῦ νοτιοῦ πόλου τὴν ἡπειρὸν τῆς Ἀφρικῆς, ὅτι δὲ αἱ φλόγες τῆς διακεκαυμένης ζώνης ὡς μεσότοιχον ὑποτιθεμένης τῶν δύο εὐκράτων ἡμισφαιρίων τὸν κατεπόησαν· ἀλλὰ συναθροίσας εἰς ἐπιστημονικὸν σύλλογον τοὺς ἐνδοξοτάτους γεωγράφους ἀπιστεῖτε πλοῖον πρὸς ἀνακάλυψιν νέων τόπων. Τότε εὐδοκούσης τῆς θείας προνοίας ἐκαμφθὲ τὸ ἀκρωτήριον Βαζαδοῦ, διελεύθη ἡ περὶ τῶν τροπικῶν ἐπικρατοῦσα σφαλερὰ ἰδέα, οἱ δὲ ναυτιλλόμενοι κατήχθησαν εἰς τὸ πρᾶσιον ἀκρωτήριον· ἴσως δὲ κατήντων μέχρι καὶ τῆς Κίνας, ἂν ὁ θάνατος δὲν ἀνῆραζε τὸν Ἑρρίκον κατὰ τὸ 1473.

Ἐν τούτοις ἐγὼ κατειχόμεν ἐρωτόληπτος εἰς Λισσαβῶνα· ἐπειδὴ ὁ θεὸς μοὶ ἐφανερωσεν εἰς τὸν ναὸν τῆς μέλλουσαν τοῦ βίου μου σύντροπον, τὴν μητέρα τοῦ Διέγου μου. Ἀποθανόντος τοῦ πατρός μου ἐκληρονομήματα ἅπαντα αὐτοῦ τὰ ἐγγράφα μετὰ τῶν γεωγραφικῶν πινάκων καὶ περιηγήσεων. Ἀν δὲ καὶ ὁ πόλεμος τῆς Ἰσπανίας ἐψύχρανε τὴν ἐπὶ Ἀλφόνσου ἐπιθυμίαν τῶν περιπλανησέων, ἤκουον ἐκάστοτε πολλὰ περὶ τῶν παραλίων τῆς Ἀφρικῆς τερατολογούμενα· ἐκ τούτου δὲ ἀνεζωपुरεῖτο ἔτι μᾶλλον ὁ περὶ τὴν γεωγραφίαν ζήλος μου. Ἐπειδὴ δὲ κοινὸς σκοπὸς πάντων ὑπῆρχον ἢ εἰς τὰς Ἰνδίας διὰ θαλάσσης· εὐθυπορίξ, μελετῶν ἀκριβῶς τὰ βιβλία τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων καὶ γεωγράφων παρέβαλλον αὐτὰ πρὸς τὰ τῶν νεωτέρων σφῶν καὶ θαλασσοπόρων. Τὸ ἅγιον πνεῦμα τότε μοὶ ἐγένυχε διὰ τῶν προφητῶν καὶ συέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ ὑπάγω εἰς τὰς Ἰνδίας ἐκ τῆς δύσεως διὰ νὰ καλέσω εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν πάντα τοὺς εἰδωλολάτρας λαοὺς τῆς κατοικουμένης τῆς ἐσχρατίας τῆς Ἀσίας. Ταῦτα δὲ διαβουλεύομενος ἀνταπεκρινόμεν μετὰ τοῦ ἐξακούστου τῆς Φλωρεντίας γεωγράφου Παύλου Τροσκάνελλῃ, ὅστις ἐγκρίνας τὴν πρόθεσιν μὲ ἐπέμψε καὶ χάρτιν τῆς γῆς, ὅπου αἱ Ἰνδία ἐκείνου κείναντι τῆς Ἰσπανίας μετὰ τοῦ Cipango καὶ τῶν ὑποτελευσθῶν εἰς τὸν μέγαν χάνην πολυαριθμῶν νησῶν.

Ἡ περὶ τούτων ἀδιάκοπος μέριμνα μὲ ἐνησθάλει διὰ παντός, εἰς τὴν σύνταξιν μάλιστα τῶν πινάκων, ὅτους ἐξεδίδον διὰ τὸν πορισμὸν τῶν πρὸς ζωφρακίαν τῆς οἰκογενείας μου ἀναγκαίων. Ὅτε δὲ ἐναυτιλλόμενος κατὰ τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Γουίνεας καὶ τῶν Ἀροπέων συχναῖς ἀποχωρῶν μόνος εἰς τὰς ἀκτὰς ἐρεμβόμην, ὃ δὲ ἦχος τῶν κυμάτων προτιθέμενος εἰς τὴν ἐνδόμουχον τῆς συνειδήτιώς μου φωνὴν μοὶ ἐνθύμιζε ποτε τὴν νέαν γῆν. Ὅθεν τῷ 1477 κατὰ Φεβρουάριον μῆνα πλεύσας ἑκατὸν λεύγας πέραν τῆς Θούλης (1) τῆς ὁποίας ἡ μεσημβρινὴ ἀκρὰ ἀπέχει 73 μοίρας τοῦ Ἰσπανικοῦ καὶ πρὸς δυσμὰς κατὰ τὸν Πτολεμαῖον ἐμαθὸν ἐξ ἰδίας πείρας νὰ δυσπιστῶ πρὸς τοὺς ἀρχαίους γεωγράφους, ἢ δὲ φερομένη ἀδέσποτος φήμη

(1) Ἰσως τῆς Ἰσλανδίας.